

TIEN TEKSTEN ROND DE SPLITSING VAN BRUSSEL- HALLE-VILVOORDE

DOSSIER VLAAMSE VOLKSBEWEGING

Eerste bijdrage

Splits nu, splits later, splits nooit?

30-12-2004 / JvdC

'De drang naar taalhomogeniteit heeft respectabele historische wortels. Een halve eeuw geleden vormde de verfransing wel degelijk een reëel gevaar voor de Vlaamse cultuur of territoriale integriteit'. Schitterend geformuleerd door Marc Reynebeau, die dan onmiddellijk zijn broek links afsteekt met de toevoeging dat Vlaanderen meer te verliezen zou hebben dan te winnen bij het afschaffen van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. Zijn argument: 'Franstalige kiezers moeten in Vlaanderen op Brusselse Franstalige lijsten kunnen stemmen. Een volwassen politiek moet er net voor zorgen dat het in een democratisch Vlaanderen voor iedereen goed om leven is'. (DS, 11 mei)

Onze lezers vergeven de grote Reynebeau deze ontucht. Ook de slimste denker ter wereld kan het ontgaan zijn dat pakweg Hollanders in Parijs of Fransozen in Engeland zich met liefde aanpassen aan de lands- en streektaal. Of hij kan zich eens aanmelden bij Elio Di Rupo en Laurette Onkelinx met de simpele vraag of de Vlamingen in Wallonië daar van de weeromstuit ook op Vlaamse lijsten mogen stemmen. Misschien kan hij zichzelf plagen met de vraag of de 40% procent Franstaligen niet genoeg hebben aan pariteit in de federale regering, aan de alarmbelprocedure, of aan hun macht in instituten als Raad van State, Arbitragehof, aan de jarenlang oplopende transfers, enzomeer. Soit, genoeg tijd verloren aan een warhoofd. Het verhaal is gekend. Zolang de splitsing geen feit is, kunnen Franstaligen (en Nederlandstaligen) uit de Vlaamse rand rond Brussel op Franstalige lijsten uit Brussel en Wallonië blijven stemmen en worden de Franstalige partijen verplicht actief te zijn in de helft van Vlaams-Brabant. De splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde is dan ook een Vlaamse eis die al een paar decennia meegaat.

Vertrouwen

Op 11 mei, onder druk van de Halle-betoging georganiseerd door de burgemeesters en de VVB, en in de directe aanloop naar de

verkiezingen van 13 juni, ondertekenden de voorzitters van de VLD, de sp.a en Spirit, samen met enkele burgemeesters, een verklaring. Daarin engageren ze zich toe de splitsing van de kieskring B-H-V op de federale politieke agenda te zetten en daartoe wetsvoorstellen in te dienen die hun fracties in het federale parlement 'onverwijld' zouden goedkeuren.

Bart Somers (VLD), SP.A-voorzitter Steve Stevaert, VLD-voorzitter Dirk Sterckx en enkele burgemeesters uit Brussel-Halle-Vilvoorde een akkoord (13 mei). Bart Somers zegt dat afgesproken is dat de splitsing vóór het einde van het jaar moet gebeuren.

Op 9 juni herhaalt Vlaams minister-president Somers: 'Meteen na de verkiezingen te agenderen en tegen het einde van het jaar goed te keuren. Een andere timing is niet realistisch.'

Infiltratie

Met die belofte hebben angstige liberalen en socialisten de Halle-betoging geïnfiltrerd en de schade voor de verkiezingen van 13 juni beperkt. Dat ligt dicht bij bedrog van de burgemeesters, van de bevolking van Halle-Vilvoorde, van heel Vlaanderen. Het weze hen vergeven. Als men zich maar niet vergist in het geheugen van de Vlamingen. Het Vlaams Blok schiet vooruit bij de verkiezingen.

Vlaams regeerakkoord

En dan komt er een nieuwe Vlaamse regering. Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen. Wat een mooie titel voor een regeerakkoord (19 juli). 86 bladzijden nobele doelstellingen. Op blz. 79 luidt het dat 'de regeringspartijen (CD&V, SP.A, VLD, Spirit en N-VA - red) 'zich engageren tot de onmiddellijke splitsing van het kiesarrondissement en het gerechtelijke arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde door de goedkeuring van een gemeenschappelijk wetsvoorstel in het federale parlement'. Merk op: de term "onverwijld" komt in het regeerakkoord niet voor...

Hoe dan ook, de Franstaligen toeteren hun afkeer uit en Verhofstadt puft onder zowat elk dossier. Uit het liberale en socialistische kamp stijgen stilaan dampen op om de wonde van hun Halle-belofte wat te verdoezelen. 'Onverwijld' wordt gewoon 'zo vlug mogelijk', of 'zo snel als redelijkerwijs mogelijk is'.

Compromis

Mogelijke paarse toegevingen duiken op: weer meer geld voor Brussel, soepeler taalwet in de hoofdstad, afzwakken van de rondzendbrief-Peeters, een grensverschuivende faciliteitenregeling en/of beton rond de bestaande faciliteiten. Tot in der eeuwigheid amen. Verdacht dicht bij de vraag van Di Rupo (La Libre Belgique ,18 sept) om ook in de hele rand rond Brussel Franstalig onderwijs toe te laten.

De liberalen blussen het felst hun splitsingsbelofte. De Croo in Het Laatste Nieuws: 'Onverwijld bestaat niet in de Belgische politiek. Bovendien getuigt het van politiek primitivisme om te denken dat die splitsing er komt zonder Vlaamse toegevingen in het Brusselse huishouden'. Willy Cortois schuift aan het telraam: 'Wat maakt het uit of het voorstel goedgekeurd wordt tegen 31 december of tegen 15 maart? Als de splitsing tegen het einde van het parlementaire jaar gerealiseerd is, is dat goed'.

Leterme is in die dagen sterk genoeg om dat onheil af te houden. Het Vlaamse splitsing-wetsvoorstel komt in de Kamer.

Naar Raad van State

De Kamer neemt de wetsvoorstellen voor de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde in overweging (14 okt), kamervoorzitter De Croo vraagt meteen het advies van de Raad van State. Een behandeling bij hoogdringendheid - een voorstel van het Blok - wordt afgewezen. Je kunt je toch niet laten opjagen door de duivel, nietwaar? De Raad van State krijgt 45 dagen de tijd voor een advies.

De datum-doelstelling zal Vlaanderen dus niet halen. Het Vlaams Blok schiet ook met scherp naar elke aarzeling: 'Paars is de kleur die je krijgt als je keel dichtgeknepen wordt. Dat is precies wat Verhofstadt doet met CD&V: langzaam wurgen', zegt Annemans in de Kamer (15 okt.)

'Die splitsing zal straks niet onder de kerstboom liggen. Maar we zijn er bijna. Dat is na veertig jaar totale stilstand een enorme stap vooruit en een belangrijk politiek feit', sust Pieter De Crem (Het Nieuwsblad, 24 okt.). Bart Dewever, op 24 oktober de nieuwe voorzitter van de N-VA, geeft hem geen ongelijk: 'Een datum naar voren schuiven, is voor de tegenstanders een open uitnodiging om je zeker te beletten die te halen'...

Prijs?

Misschien even stilstaan bij een tweede aspect. Zal er aan de Franstaligen nu al dan niet een prijs worden betaald?

'Neen. Het staat in koeien van letters in het Vlaams regeerakkoord. Voor de toepassing van de Grondwet en de uitvoering van een arrest van het Arbitragehof wordt geen prijs betaald', aldus De Wever (BVL, 30 okt)

Wie daar ondertussen een beetje anders over denkt is Guy Verhofstadt, die - schrik voor de strop - via het zogenaamd "Overlegcomité" (praatclub tussen de vele regeringen) een "Interministeriële Conferentie voor Institutionele Hervormingen" (niet te verwarren met het "Forum" dat alle andere communautaire dossiers bespreekt) met zeventien ministers, waarvan acht Vlamingen, opricht om een oplossing te bedenken. Deze niet-paritair samengestelde mistmachines alleen al verrechtvaardigen de rationele roep om splitsing van het land.

Raad van State

Op 1 december landt het advies van de Raad van State (ook al paritair samengesteld) in de Kamer. Uitsluitend in een Franstalige versie.

De Raad van State stelt enkele vragen bij een aantal nieuwe ongelijkheden die zouden worden gecreëerd door de splitsingsvoorstellen, maar laat de appreciatie over aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Wat zit er fout? Niets voor de splitsing van de kieskring voor de Europese Verkiezingen en voor de Senaat. Maar voor wat betreft de verkiezing van de Kamer van Volksvertegenwoordigers zijn er toch enkele vragen over het apparenteringssysteem. De Raad van State insinueert dat Vlaamse partijen hierdoor hun potentieel meer kunnen valoriseren dan Franstalige partijen. Maar de Raad van State zegt ook duidelijk dat de wetgever (het parlement - red.) de knoop moet doorhakken en de gekozen regeling moet verantwoorden.

Blijft wetsvoorstel overeind?

De reactie van het uitvoerend comité van de burgemeestersconferentie van Halle-Vilvoorde (2 dec.) op het advies

van de Raad van State iss optimistisch. Het Vlaamse wetsvoorstel blijft 'overeind'. De burgemeesters (uitvoerend comité) wijzen erop dat deze toestand van apparentering nu reeds bestaat (voor BHV met Waals-Brabant enerzijds of Leuven anderzijds). Een regeling die destijds werd ingevoerd op verzoek van de Franstaligen (nadat de VU-man Toon Van Overstraeten in het Franstalige Nijvel werd verkozen). Het is derhalve uitgesloten dat naar die regeling zou worden teruggekeerd.

De Morgen (3 dec.) spreekt van 'een onaangename verrassing voor de Vlaamse partijen'. MR-fractie leider Daniel Bacquelaine spreekt over 'een kaakslag voor het Vlaamse voorstel'. De PS merkt op dat het Vlaamse voorstel 'blijkbaar de rechten van de Franstaligen niet garandeert'.

Dat de Raad van State insinueert dat de regeling Vlaamse partijen meer bevoordeelt dan Waalse is 'een politieke redenering, geen juridische', menen verschillende Vlaamse politici. Een technische werkgroep buigt zich intussen over het advies. Half december komt het wetsvoorstel over de splitsing op de agenda van de kamercommissie. (DM, 9 dec.)

En nu?

We vroegen nog meer uitleg aan dé kenner bij uitstek van dit dossier: Luc Deconinck (Halle Vilvoorde Komitee)

Deconinck: 'Ervan uitgaande dat ze hun gezamenlijk wetsvoorstel gestand doen, zijn er dan twee mogelijkheden;

1. Ofwel roepen de Franstalige partijen een Belangenconflict in. Dan is er 60 dagen bezinningstijd waarna er toch moet gestemd worden in de Kamer.

2. Ofwel luiden de Franstaligen de alarmbel. Dan heeft Verhofstadt dertig dagen de tijd om een regeringsstandpunt te formuleren in de paritair samengestelde ministerraad. Bereiken Vlamingen en Franstaligen daar geen akkoord, dan kunnen de Franstaligen de regering doen vallen. Zoniet kunnen de Kamer en de Senaat stemmen.

Zit het erin dat Vlaamse partijen vooralsnog toch toegevingen doen?

Deconinck: 'Nee. Dit is ondenkbaar. Wil men niet frontaal botsen met het Vlaams regeerakkoord dan komen er géén toegevingen rond Minderhedenverdrag en faciliteitenstelsel. Toegevingen rond de taalwetgeving in Brussel werden door de VLD gesuggereerd, maar zij staat daarmee tot nog toe alleen. Zelfs zonder CD&V, N-VA en Vlaams Blok is een tweederde meerderheid in theorie mogelijk rond zo'n compromis, maar alleen als alle Franstaligen meestemmen. Dat zou dan een herhaling zijn van de Lambermont-truuk en wellicht het politieke einde van de VLD in Vlaanderen. Een "inbraak" van de CD&V in de federale regering is theoretisch ook altijd mogelijk, maar elke toegeving wordt door CD&V volstrekt afgewezen en zou bovendien bijzonder riskant zijn, indien de partij niet wil sneuvelen op haar Vlaams profiel en de NVA aan boord wil houden'.

De gemeenteraadsverkiezingen staan voor de deur en in Vlaams-Brabant hebben de burgemeesters alvast getoond dat het hun menens is in hun acties rond de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde.'

Geld of een soepeler taalregeling voor Brussel zou wel kunnen?

Deconinck: 'Dat is totaal onaanvaardbaar. Maar de Brusselse VLD heeft zelf gevaarlijke signalen uitgestuurd door suggesties in die richting te doen.'

Hoe wordt nu verder actie gevoerd?

In januari zullen de burgemeesters van Halle-Vilvoorde de zaak evalueren op een bijeenkomst. Zij hebben er al mee gedreigd niet mee te werken aan de viering van 175 jaar België als de splitsing dan niét is gerealiseerd. Indien nodig volgt in maart een meeting in

Overijse De belovers en de believers weten waaraan ze zich kunnen aan verwachten.

Tweede bijdrage

VRT en peilingen

30-11-2004 / KVdH

De VRT houdt zich (ism De Standaard) op regelmatige tijdstippen onledig met bestellen, betalen en gebruiken van nogal duistere opiniepeilingen.

Zo leerde het jongste onderzoek (TNS-media, DS 30 okt) via één van de vijf zogenaamde actualiteitsvragen dat de regering Verhofstadt bijlange niet hoeft te vallen als Brussel-Halle-Vilvoorde niet is gesplitst voor het einde van het jaar. Tweederde (63%) van de Vlamingen antwoordde neen op die vraag (30% ja).

Het is dezelfde peiling die ons regelmatig vergast op de top-10 van de politici, zonder er duidelijk bij te vermelden hoe selectief men in dit soort bevragingen te werk gaat. De keuze is immers beperkt tot een nogal willekeurig samengesteld groepje bekende politici. Waarom Mieke Vogels en Vera Dua daar wel op voorkomen, en pakweg Pieter De Crem, Gerolf Annemans of Bart De Wever niet, is absoluut onduidelijk.

De politieke barometer van hetzelfde onderzoek liet het Vlaams Blok stranden op 23,5% (tgo 24,3% bij de jongste verkiezingen). De vraag is maar of Dewinter en co zich zorgen maken over die zogenaamde tendens. Dezelfde peiling van DS en VRT gaf het Blok in mei 2003 16,9% van de stemmen. Het Blok haalde veel meer. In mei 2004 liet de barometer van VRT/De Standaard het Blok klimmen naar 19,8%, terwijl de partij uiteindelijk landde op 24,15%. Een beetje onderzoeker zou in een hoekje kruipen...

Op 27 oktober 2004 publiceerde De Morgen cijfers van een enquête van het bureau GfK. Hier moesten de cijfers vooral aantonen dat het Blok 48% van zijn kiezers zou verliezen indien de stemplicht zou worden afgeschaft. Een louter fictief scenario. Ook De Morgen bracht het dossier BHV in beeld. Maar hier bleek dan weer dat een ruime meerderheid (60%) van de Vlamingen wél wil dat Brussel-Halle-Vilvoorde tegen het einde van het jaar gesplitst wordt. Begrijpe wie kan.

Derde bijdrage

Wie vindt Brussel-Halle-Vilvoorde belangrijk?

01-11-2004 / Peter De Roover

Ik werd opgevoed volgens de filosofische beginselen van de "Ieder diertje zijn pleziertje"-school. Het zal wel een bizarre hobby zijn,

maar ik schaam me dan ook niet om hier openlijk te erkennen volkomen uit de bol te gaan voor een serieus debat. Zoets met goede argumenten en sterke tegenargumenten. Liefst op het scherp van de snee en op niveau. Dat verleent een superieur genot, misschien alleen te vergelijken... (goed, er lezen ook kinderen mee). Maar het is waar: je komt ze zo zelden tegen.

Vandaar dat de hele discussie over de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde mij behoorlijk begint te vervelen. Ze lijkt even sterk op een deugddoend debat als Verhofstadt II op een daadkrachtige regering. Het zal wel eigen zijn aan de politiek dat pover gezever verward wordt met het uitwisselen van argumenten. Maar het is ook eigen aan een serieus blad als dit om daar eens hartelijk de draak mee te steken.

Er wordt ons verteld dat er echt wel belangrijkere thema's op de politieke tafel liggen dan het dossier BHV. (En zeggen dat ze het probleem-DHL wel willen oplossen door het te splitsen: een stuk in Bierset en de rest in Leipzig.) Dat zal wel. We noemen slechts de opwarming van de aarde, de aids-epidemie in Afrika, de demografische neergang van het Avondland. Ik heb het argument gisteren nog gebruikt tegen mijn zoontje. Die had keelpijn en vroeg daar een medicijn tegen. 'Denk jij dat er geen belangrijkere problemen zijn?', reageerde ik als liefhebbende vader. 'Terwijl jij zeurt over wat keelpijn sterven er kindjes in de arme landen van de honger.' Mijn spruit was meteen overtuigd en boog verlegen het hoofd. Dat hij mij voor zo'n bagatel had gestoord. Ik verloor daarmee toch wel een vol kwartier tijd, dat ik nuttig had kunnen besteden aan het zoeken van een oplossing voor het probleem van de zure regen. Er zijn dus belangrijkere problemen en het zou wel godgeklaagd zijn om daar een regering over te laten vallen.

De Vlaamse partijen hebben dat goed begrepen. Ze gunnen Verhofstadt de nodige tijd om een duurzame oplossing te vinden voor de crisis in Centraal-Afrika of remedies tegen het internationale terrorisme. Daarom werkten ze op eigen houtje een voorstel uit om BHV te splitsen. Verder kan alles probleemloos verlopen volgens de regels van de democratische besluitvorming. Het voorstel wordt ter stemming voorgelegd en de meerderheid beslist. Dat kost dus een minimum aan tijd en inspanning. Ondertussen heeft Verhofstadt de handen vrij om zich te buigen over de verkeersveiligheid of de gerechtelijke achterstand.

Jamaar, klinkt het, dan gebruiken de Franstaligen de alarmbel. Het dossier komt dan op de regeringstafel en als die geen unaniem advies kan uitdokteren, valt het kabinet. Onverantwoord, zoals hoger betoogd. Maar wacht eens even. Wanneer wordt dit een regeringscrisis? Als de Franstaligen de alarmbel luiden. Wanneer leidt dit tot de val van het kabinet? Als de Franstaligen koppig de meerderheid dwarsbomen. Het zijn onze francofone staatsgenoten die dan beslissen dat BHV wél een belangrijk dossier is, waarover regeringen mogen vallen. Het zijn de Franstalige partijen die dan beslissen dat deze materie voorgaat op de sanering van de ziekteverzekering, de vergrijzingproblematiek en de werkloosheidsgesel. Dat zou een ware schande zijn, en het ware goed PS, MR, cdH en Ecolo dat eens duchtig in te peperen. Maar wat lezen we in onze Vlaamse kranten? Dat de Vlaamse indianers van het splitsingsvoorstel met vuur spelen, details opblazen en zich verliezen in prutserijen.

Zoals gezegd, hou ik van een ernstig debat met goede argumenten. Die hele BHV-discussie hangt me daarom stilaan dik mijn keel uit. EP

Vierde bijdrage

Brusselse olievlek blijft bedreigend

15-06-2004 / Marc Platel

In Vlaams-Brabant is de fransdolle electorale pret ook nu niet echt kunnen doorbreken – de beloofde tweede zetel voor Union Francophone bleef inderdaad ook nu weer buiten bereik - maar geloven dat alle gevaar geweken is zou van bijzonder grote Vlaamse lichtzinnigheid getuigen: de Brusselse olievlek is en blijft anno 2004 voor Vlaams-Brabant bedreigend.

In 1999 stemden bijna 37 000 Franstalige Vlaams-Brabanders voor Union Francophone, zeg maar de FDF-voorhoede op Vlaams grondgebied. Dit keer waren er 43 391 stemmen, 6,5% in plaats van 5,6 vorige keer. Tegen dat tempo kan het dus nog wel enkele verkiezingen duren voordat UF echt kan volhouden dat er inderdaad meer dan 120 000 Franstaligen in de Vlaamse rand onder de Vlaamse knoet liggen.

Hoe dichterbij de Brusselse grenzen, hoe groter de dreiging. Met uitschieters in de kantons Zaventem – meer dan een kwart van de plaatselijke UF stemmen – en Halle met bijna 20%. Het was dus niet ten onrechte dat de burgemeester van Halle nog niet zolang geleden publiek aan de alarmbel trok wegens de almaar sterker worden Franstalige instroom in zijn stad.

Het kanton Zaventem is de thuishaven voor twee zwaar bedreigde Vlaamse faciliteitengemeenten Kraainem en Wezembeek-Oppem. In beide kantons gaat het om zowat twee tot drieduizend "nieuwe" stemmen! Maar ook in Meise (9,5%), Vilvoorde (5,1%), Asse (4,1%) en zelfs in Leuven (2,3%) doet men er goed aan het verder uitzaaien van de verfransing niet al te lichtzinnig weg te wuiven: die verfransing van het meest bedreigde deel van Vlaams-Brabant neemt inderdaad niet af. EP

In de andere acht kantons van Vlaams-Brabant gaat het dan weer om zo goed als "voorlopig" nog altijd verwaarloosbare resultaten: zo halen de Franstaligen in bijvoorbeeld het kanton Aarschot vandaag nog 44 stemmen of een verlies van 30 stemmen, 38 (-57) in Diest, 29 (-29) in Glabbeek, 134 (-42) in Haacht tot 140 (-12) in het ooit zo verfranste Tienen. Zo gaat het ook in de kantons Landen en Leeuw. Alleen in Lennik verdubbelen de Franstaligen hun score: van 215 stemmen naar 478.

Dichtbij Brussel neemt de verfransing van Vlaams-Brabant zeker niet af, verderop verschrompelt de Franstalige electorale invloed. Enig mogelijke conclusie: de invoering van faciliteiten op Vlaams grondgebied was, is en blijft een historische stommitieit. Voor de Vlaams-Brabantse provinciale en andere plaatselijke besturen een duidelijke vingerwijzing: geen duimbreed toegeven als het gaat om de toepassing van de taalwetten. Voor de Vlaamse informateur een bijkomende aansporing om het kiesarrondissement Halle-Vilvoorde eens en voorgoed los te maken van Brussel. Men mag inderdaad veronderstellen dat zelfs Franstaligen uiteindelijk toch wel leren leven in een Vlaamse omgeving, als ze maar afgesneden worden van hun Brusselse Franstalige moedermelk.

Vijfde bijdrage

Stop Waalse verkiezingen in Vlaanderen

15-02-2004 / Guido Moons en Luc Deconinck

Vindt u het normaal dat er Waalse verkiezingen worden gehouden in Londerzeel en Liedekerke? Vindt u het normaal dat u gevraagd wordt om die verkiezingen mee te organiseren? Wij niet! Het **Halle-Vilvoorde** Komitee en de Vlaamse Volksbeweging, onder auspiciën van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen, roepen opnieuw op tot actie: ga stemmen, maar weiger mee te werken aan de organisatie van Waalse verkiezingen in Vlaanderen. En betoog mee op zondag 9 mei in **Vilvoorde**.

Vlaanderen ijvert reeds meer dan veertig jaar voor de splitsing van de kieskring Brussel-**Halle-Vilvoorde**. Na vele staatshervormingen en pacts, zijn we een federale staat geworden op basis van gewesten, taalgebieden en gemeenschappen maar de kieskring werd nog steeds niet gesplitst.

Hierdoor wordt een groot deel van Vlaanderen – het gehele arrondissement **Halle-Vilvoorde** (meer dan 550 000 inwoners) - voor de federale verkiezingen (Kamer, Senaat en Europa) als tweetalig, en dus als deel van het Waalse en Brusselse kiesgebied beschouwd. De Waalse en Frans-Brusselse kandidatenlijsten dringen zo tot diep in Vlaanderen door. Happart, Michel, Maingain, Durant, Di Rupo, Milquet: ze zijn kandidaat in Gooik, Lennik, **Halle**, Kapelle-op-den-Bos, Overijse, Sint-Pieters-Leeuw en nog 29 andere Vlaamse gemeenten. Geen zinnig mens die dit nog kan begrijpen.

Discriminatie

De francofone partijen houden op die wijze een meer dan spreekwoordelijke voet tussen de deur om de taalgrens open te breken. Meer nog, om in Vlaams-Brabant stemmen van elkaar af te snoepen, moeten ze tegen elkaar opbieden in de verdediging van de francophonie en de verfransing van Vlaams-Brabant. In Wallonië daarentegen kan alleen voor Waalse en Frans-Brusselse lijsten worden gestemd. Als dit geen discriminatie is!

De niet-gesplitste kieskring is zonder meer in strijd met de grondwettelijke indeling van het land en met de federale loyaliteit. De weigering **Halle-Vilvoorde** als volwaardig deel van Vlaams-Brabant te behandelen, werd bovendien ook door het Arbitragehof als discriminerend, en dus ongrondwettelijk, bestempeld (arrest 73/2003 van 26 mei 2003).

Splits zelf

De Vlaamse partijen zijn kennelijk niet in staat om voor die splitsing te zorgen. De jongste wijzigingen aan de kieswetten vormen het bewijs: kiesdrempels en vreemdelingenstemrecht konden worden doorgeduwd. De splitsing van de kieskring werd andermaal (mee door de Vlaamse regeringspartijen, tegen hun eigen programma in) weggestemd. Waalse verzuchtingen zoals de Francorchampswet

(toelating tabaksreclame) en het vreemdelingenstemrecht werden met steun van Vlaamse regeringspartijen wel mogelijk.

Betogingen, autokaravanen, plechtige oproepen, moties van gemeenten en van de provincie Vlaams-Brabant, ja zelfs opname in alle Vlaamse partijprogramma's en in het jongste Vlaamse regeerakkoord: het mocht allemaal niet baten.

Nu is het Vlaamse geduld op. De tijd van vragen is voorbij. Er is geen andere uitweg meer dan zelf voor de splitsing te zorgen. In uitzonderlijke omstandigheden zijn uitzonderlijke middelen gerechtvaardigd. Zoals Manu Ruys het recent nog in Doorbraak formuleerde: 'Er is nood aan een nieuwe, politiek gemotiveerde elite die, over de partijpolitieke grenzen heen, solidair voor de belangen van onze gemeenschap opkomt en die desnoods durft rebelleren tegen alles en allen die deze belangen aanvallen'

Hoe reageren?

Het protest van Vlaanderen moet worden aangescherpt. Dat zal gebeuren door middel van een Nationale Betoging op zondag 9 mei om 11 uur in **Vilvoorde**. Dat zal ook gebeuren door een nieuwe en fellere Actie Dienstweigering. Vlamingen die worden opgeroepen om als voorzitter, bijzitter of plaatsvervanger te zetelen in een stembureau of een telbureau voor de Europese verkiezingen, vragen we hun medewerking te weigeren.

Bij de vorige actie (verkiezingen 2003) schreven meer dan driehonderd personen zich in als dienstweigeraar. In ruime kring circuleert binnenkort een modelbrief met een stevig onderbouwde politieke en juridische motivatie, die kan worden verzonden na ontvangst van de uitnodiging om te zetelen. Wie zo reageert, gemotiveerd vanuit 'gewetensnood' en een onweerstaanbare dwang, omwille van een hoger belang, voor het doen eerbiedigen van de grondwet (indeling in taalgebieden, gewesten en gemeenschappen), weigert om politieke redenen. En is dus alleen vervolgbaar door het Hof van Assisen. Kijken of het federale bewind dit aandurft..

Steun

Steun is er genoeg. Elke dag meer. Het Vlaams parlement, de provincieraad van Vlaams-Brabant, talrijke gemeentebesturen van **Halle-Vilvoorde** en elders in Vlaanderen keurden een resolutie goed waarin ze stellen dat 'de huidige regeling, gezien haar strijdigheid met de grondwet en de hiervoor aangehaalde algemene rechtsbeginselen, haar legitimiteit heeft verloren'.

Meer dan driehonderd vooraanstaande Vlamingen hebben hun morele steun aan de actie toegezegd (zie lijst op de webstek www.haviko.org).

Bovendien hebben meer dan twintig gemeenten uit **Halle-Vilvoorde** reeds beslist dat zij de Europese verkiezingen niet zullen organiseren, indien de kieskring vooraf niet wordt gesplitst.

Dienstweigeren is dus ook deze actie versterken en daadwerkelijk ondersteunen. Het is genoeg geweest. We aanvaardden geen Waalse en Frans-Brusselse lijsten meer in Vlaanderen!

Zesde bijdrage

Vlaams front zal verkiezingen boycotten

15-12-2003 / JvdC

Leo Peeters, burgemeester van Kapelle-op-den-Bos en Vlaams-Parlementslid, zou op de Staten-Generaal van het OVV namens de Staten-Generaal van Burgemeesters en Schepenen van Halle-Vilvoorde het actieplan toelichten van de burgemeesters voor de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde en het gerechtelijk arrondissement. Willy Dewaele verving de zieke Peeters. De boodschapper was misschien afwezig, de boodschap was er. Klaar en duidelijk.

Al veertig jaar vragen de Vlamingen de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde om te komen tot een eenvoudige Vlaamse kieskring zonder Waalse en Frans-Brusselse lijsten en tot de splitsing van het gerechtelijk arrondissement.

Federaal parlement

Na een Conferentie van de Burgemeesters, later uitgebreid tot de Staten-Generaal van de schepencolleges, is er nu een concreet actieplan uitgewerkt, dat in volle uitvoering is (zie Doorbraak november). Er werd een brief geschreven aan de koning en een wetsvoorstel uitgewerkt om met een gewone meerderheid tot een wijziging van de kieswetgeving te komen (een wijziging van de Grondwet is immers niet vereist!)

Dit wetsvoorstel werd ingediend in zowel de Kamer als in de Senaat. Het parlement moet immers toch nog debatteren over de aanpassing van kieswetgeving, onder meer ook over de zetelaanpassing voor de Duitstalige Gemeenschap bij de Europese verkiezingen.

In zowat alle gemeenten (voorlopig 26) van Halle-Vilvoorde schaarde het gemeentebestuur zich achter de eis tot splitsing. De provincieraad van Vlaams-Brabant sloot zich via een motie aan.

Vlaams Parlement

In het Vlaams Parlement is een resolutie ingediend ter ondersteuning van het actieplan van de Staten-Generaal van de burgemeesters. Die werd eerder al goedgekeurd in de Commissie Institutionele Hervorming en Bestuurlijke Vernieuwing, en werd op 10 december voorgelegd aan de Plenaire Vergadering. Aan de Vlaamse Regering

wordt met aandrang gevraagd ervoor te zorgen dat de splitsing er komt vóór de volgende Europese verkiezingen van 2004. Straks verlegt de campagne zich naar heel Vlaanderen. Alle gemeenten van Vlaanderen worden uitgenodigd zich aan te sluiten bij het initiatief. Koen Anciaux heeft als burgemeester van Mechelen zijn volledige steun al toegezegd. Minister Paul Van Grembergen heeft in een debat over de Vlaamse Rand toegezegd dat hij zelf een brief zal sturen naar de gemeenten ter ondersteuning van het initiatief en beloofde tevens alle steun. De burgemeesters van Halle-Vilvoorde rekenen erop dat heel Vlaanderen de campagne steunt, en dit op basis van de resolutie van het Vlaams Parlement, die door iedere burger zal kunnen worden ondertekend. De resolutietekst van het Vlaams Parlement wordt dus de basistekst. Indien dit allemaal niet tot de nodige wijzigingen leidt, zullen tal van burgemeesters zich niet meer gedwongen voelen om in hun gemeenten verkiezingen te blijven organiseren die helemaal geen correcte rechtsgrond meer hebben en dus de grondwet miskennen. De verkiezingen van volgend jaar kunnen dan ernstig in het gedrang komen.

Zevende artikel

Macht Franstaligen in Brabant eindelijk breekbaar

28-10-2003 / Jan Van de Castele

'Een aberratie', zo noemde Marc Reynebeau het feit dat in zowat de helft van Vlaams-Brabant nog kan gestemd worden op Franstalige lijsten (Knack, 1 mei). Zelfs Reynebeau; Er is dus een reden om te geloven dat daar iets aan de knikker is. Het dossier Brussel-Halle-Vilvoorde is een mooi voorbeeld van een absurde politieke situatie in Belgistan. Doorbraak vroeg aan Leo Peeters (sp.a, burgemeester van Kapelle o/d Bos, Vlaams parlements lid en gewezen minister van Binnenlandse Aangelegenheden) om in mensentaal en binnen de schaarse kolommen van dit artikel uit te leggen wat er aan de hand is.

Leo Peeters: 'Onze actie gaat eerst en vooral over de kieskring waarin wij leven binnen Brussel-Halle-Vilvoorde. Dat is nog altijd een taalgemengde kieskring, terwijl de Grondwet duidelijk grenzen vastlegt tussen de taalgebieden en tussen provincies en gewesten. Halle-Vilvoorde is Vlaams gebied, maar bij verkiezingen wordt het samengevoegd met het tweetalige gewest Brussel. Dat betekent dat Franstalige partijen met hun hoofdpionnen kunnen kandidaat zijn in het ganse gebied van Halle-Vilvoorde. Dat betekent van de kleinste gemeente in het Pajottenland tot in de Druivenstreek van Overijse en Hoeilaart. Dat betekent dat je de invloedssfeer van de traditionele Franstalige partijen versterkt. Als je een grondwetsindeling hebt, dan moet je die ook respecteren in uw kiesverrichtingen. Vandaar dat we een splitsing willen van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde.

In Vlaanderen bestaat er een relatieve consensus om die scheve situatie nu eindelijk eens recht te trekken. De Doorbraakknipselmand puilt uit van artikelen waarin naast de Vlaamse commentatoren in de Vlaamse pers ook mensen uit zowat alle Vlaamse partijen (Louis Tobback, Jean-luc Dehaene, Frank

Vandenbroucke, Rik Daems…) die mistoestand aanklagen. Uw strategisch actieplan wil nog voor de Europese verkiezingen van 2004 wat veranderen.

Ik hoor u graag zeggen dat er toch wel groter besef groeit dat er iets moet gebeuren. U noemt een paar namen. Dat zijn ook mensen die met Vlaams-Brabant te maken hebben en die problematiek ook een beetje kennen. Als je hier een tijdje leeft, woont en werkt, voel je die problematiek ook onmiddellijk aan. Ik heb gemerkt dat Frank Vandenbroucke toen hij hier kandidaat was in dit arrondissement ook wel vrij snel heeft ingezien dat de situatie hier moet veranderen. Het probleem is een beetje het volgende: als je hier woont in Vlaams-Brabant, dan besef je dat. Maar buiten Vlaams-Brabant is daar heel dikwijls weinig begrip voor.

Een van de gevolgen van de huidige situatie is dat Franstaligen via het huidige kiessysteem Vlaamse zetels afsnoepen? In mei gingen twee Vlaamse zetels naar de Franstaligen?

Er was bij de jongste verkiezingen in mei een verschuiving, dat klopt. Tegelijkertijd met het feit dat men de buitenlandse stemmen heeft meegerekend in het kanton Lennik. Traditioneel heb je daar omzeggens geen Franstalige stemmen, nu een dik pak (zie tabel). De gepubliceerde uitslag geeft dus een totaal verkeerd beeld van de werkelijke uitslag in Lennik.

Hoe vertaal je dat aan Vlaanderen?

Dat zit ook een beetje in ons actieplan. We hopen de solidariteit vanuit Vlaanderen te laten groeien. Ik zie dat ook groeien. Nu al zijn er ook in het arrondissement Leuven een aantal gemeentebesturen die zich willen aansluiten bij onze actie. Het zal onze opdracht zijn dit te laten uitdeinen over gans Vlaanderen. Dat is een uitdaging. Als we daarin slagen dan staat de problematiek toch wel hoog aan de agenda.

Jullie hebben geen antwoord gekregen van Verhofstadt. Is dat rationeel verklaarbaar?

Wij hebben als burgemeesters onze plicht gedaan. Op de eerste plaats hebben we de koning als staatshoofd op de hoogte gesteld van het feit dat zich hier een institutioneel probleem voordoet. We hebben daar in onze brief, ondertekend door alle burgemeesters, uitvoerig op gewezen. We hebben dat probleem gesignaleerd. We hebben een afspraak gevraagd met formateur Guy Verhofstadt, maar die heeft daar niet op geantwoord. Dat is voor ons totaal onbegrijpelijk. Vandaar dat we gezegd hebben: we steken de zaak verder in beweging en daarom zijn we gekomen tot een concreet wetsvoorstel, waarbij je deze splitsing kan doorvoeren bij een gewone meerderheid. Een voorstel dat nu ook neergelegd wordt in het parlement, waar men de hoogdringende bespreking zal voor vragen en waardoor ook Verhofstadt de zaak niet meer kan ontwijken en zal verplicht zijn een gesprek over die thematiek te voeren en ons te willen aanhoren in onze argumenten.

Wat zijn de kansen dat daar iets gebeurt? Het is uiteindelijk in het federaal parlement dat daarover de beslissing valt. Als we lezen wat Maingain (FDF) weer uitspookt in de Rand (zie kader*) dan voel je zo toch aan dat de kans klein is dat de Franstaligen meewilligen?

Dat is een beetje de politieke vraag van: gaat men blijven luisteren naar iemand als Maingain, die uiteindelijk quasi niets vertegenwoordigt, of gaat men nu eens luisteren naar alle burgemeesters van Halle-Vilvoorde, die in de reactie komen. Gaat men luisteren naar het westsvoorstel dat gedragen wordt door de Vlaamse partijen in het federaal parlement. Gaat men luisteren naar een Resolutie die zal voorgelegd worden in het Vlaams Parlement en waar vermoedelijk unanimititeit zal over bestaan? Dat is de afweging. Maingain kreeg wat tegenwind van Michel, maar zie je tekenen die erop wijzen dat mensen als Michel zelf tegemoet zullen komen aan uw vraag?

Ik denk dat iedereen beseft dat dit niet anders kan. De kiesomschrijving is in strijd met de Grondwet. Er is het arrest van het Arbitragehof dat zegt dat het federaal parlement over die zaak een initiatief móet nemen binnen de vier jaar, dus daar moet een regeling komen. Wij staan met man en macht achter onze voorstellen. We zijn goed georganiseerd. En dan is er het niet onbelangrijke dreigement van de burgemeesters van Halle-Vilvoorde die niet langer willen meewerken aan de organisatie van verkiezingen als er geen gevolg gegeven wordt aan hun eis. Daar herhaalt zich een beetje wat in het begin van de jaren zestig gebeurde: toen waren het ook de burgemeesters die zich verzet hebben tegen de talentelling. Burgemeester Van Cauwelaert was de eerste die vanuit een kleine gemeente reageerde. Tegelijkertijd heeft burgemeester Spinoy van Mechelen zich daarbij aangesloten. Die hele actie was ook over de partijgrenzen heen en dan is dat toch wel een heel grote sterkte. Deze burgemeesters zijn ook heel resoluut.

Zijn jullie nog een hechte club?

Ongetwijfeld. Ook de Vlaamse mandatarissen (schepenen, gemeenteraadsleden) van de faciliteitengemeenten zijn nu uitgenodigd om mee op de kar te springen. We voelen dat ook daar goeie ondersteuning komt.

Is er nog absolute solidariteit?

Burgemeesters van faciliteitengemeenten doen niet mee, maar bij de anderen is er unanimitéit. We hebben nu resoluties zopas ook ingediend in het Vlaams parlement (15 okt). Ook burgemeester Francis Vermeiren van Zaventem heeft zich daarbij aangesloten. In het federaal parlement is Hans Bonte (sp.a, schepen Vilvoorde) mede-indiener van het wetsvoorstel. Iedereen zegt : dit moet een oplossing krijgen.

Hebt u al een signaal ontvangen dat ook Franstalige politici enige souplesse vertonen? De wet wijzigen kan niet zonder hen?

Ik voel dat daar wat beweging is, maar het politieke landschap blijft altijd onberekenbaar. Vandaar dat ik nogmaals zeg dat het voor ons van groot belang is om met een goeie strategie te werken. Ik ben altijd voorstander geweest van een actieve strategie, zodat de anderen met vragen komen. Ook mijn omzendbrief van destijds was een actieve strategie. We hebben dan ook een concreet voorstel uitgewerkt, we zijn tegelijkertijd constructief en opbouwend. Als er te spreken valt, zijn we dus klaar. Men is het aan Franstalige kant al jaren niet meer gewoon dat de Vlamingen op die manier te werk gaan.. Maar de veertig voorbije jaren hebben bewezen dat met het beleefd vragen en lijdzaam toezien geen resultaat te bereiken valt. Nogmaals: enige wijziging in uw richting zal een einde stellen aan "verworven voorrecht" van de Franstaligen in Vlaams-Brabant. Zal één Franstalige een opening durven creëren, dat is toch de kernvraag?

Men ging er altijd van uit dat wij Vlamingen móeten toegeven. Vaak hadden we op sommige vragen niet direct een antwoord. Nu wel. En als nu de ganse Vlaamse Gemeenschap wil dat Brussel-Halle-Vilvoorde wordt gesplitst, ja dan kan men daar toch niet blijven omheen lopen. We leven nu in een federale staat. Wij vragen niet meer - maar ook niet minder - dan dat de grondwet wordt toegepast en dat , wat in Wallonië al meer dan veertig jaar geldt, ook voor heel Vlaanderen zou gelden.

Wanneer vertrekt de solidariteitsresolutie naar de andere Vlaamse gemeenten in andere provincies?

We zijn dat nu aan het bekijken. Als de resolutie in het Vlaams Parlement zal zijn goedgekeurd, dan zijn we ideaal geplaatst om die gemeentebesturen aan te spreken, en dan gaan die zich ook geruggensteund voelen om die actie mee te ondersteunen. We doen dat dus niet in het wilde weg. We willen het opbouwen en laten groeien. Maar het is een belangrijk signaal dat we gans Vlaanderen om solidariteit vragen. Onze gemeentebesturen zullen - indien

resultaat uitblijft - hun medewerking aan de organisatie van verkiezingen voor Waalse en Frans-Brusselse lijsten in onze gemeenten niet langer verlenen.

Wanneer komt uw voorstel tot Resolutie in het Vlaams Parlement ter sprake?

Ik denk dat dit voor 15 november moet kunnen. We gaan er ook de hoogdringende behandeling van vragen. De resolutie is ook mee ondertekend door Eric Van Rompuy (CD&V), door Francis Vermeiren (VLD), door EloiGlorieux (Agalev) en Etienne Van Vaerenbergh (onafhankelijke).

Het lijkt ook belangrijk een breed publiek te informeren over dit dossier. Is er voldoende interesse in de pers?

Dat loopt vrij goed. We hebben lange tijd problemen gehad omdat er voor communautaire dossiers relatief weinig interesse was. Maar omdat het nu ging over een Staten-Generaal met alle burgemeesters, heeft dat toch een andere perceptie gekregen. In De Standaard eraan. Er waren bijdragen in de Financieel-Economische Tijd, er is interesse bij weekbladen. Radio2 Vlaams-Brabant, maar ook Radio 1, brachten de staten-generaal in hun nieuws. Er waren ook uitgebreide reportages op de regionale zender RING-TV De respons is vrij goed. Ook de pers voelt aan dat het zo niet langer kan.

En De Morgen?

Daar heb ik niet veel gezien, neen…

Slotvraag: ondanks uw strategische opbouw is een algemeen Franstalige njet best mogelijk. En dan?

Ik kan dat niet voorspellen. Maar ik werk nooit aan een dossier waarin ik niet geloof. Veertig jaar heeft die scheef trekking geduurd.

Dat is lang genoeg. Veertig jaar geleden hebben we ook een communautaire golf gehad met de strijd tegen de taalwetgeving, met de strijd tegen de talentelling enzomeer. Ik denk dat het voor Vlaams-Brabant en Vlaanderen cruciaal is dat dit eindelijk geregeld wordt en wij zullen er met de Vlaamse burgemeesters over de partijgrenzen heen proberen voor te zorgen.

U vreest geen compromis met nog maar eens gesleutel aan de faciliteitengemeenten?

Dat mag niet. Er is hier een grondwet die een indeling heeft gemaakt in taalgebieden, die de grenzen heeft vastgelegd en die blijft voor ons als grondwet onomkeerbaar en daar wordt niet meer over gesproken. Jan Van de Castele

Achtste artikel

Kroniekje splitsing Brussel-Halle- Vilvoorde

08-10-2003 / Jan Van de Castele

1. Taalwetten 1960 - 8 augustus 1980: Bijzondere Wet tot hervorming van de instellingen bepaalt dat de 35 gemeenten van Halle-Vilvoorde behoren tot het Nederlandse taalgebied, het Vlaamse Gewest en de provincie Vlaams-Brabant. Het behoud van de tweetalige kieskring B-H-V is in strijd met die indeling. Franstalige

lijsten met Louis Michel, Elio di Rupo e.a. blijven mogelijk in dit deel van Vlaanderen.

2. 3 maart 1999: het Vlaams Parlement vraagt in een resolutie dat die toestand zou worden gewijzigd.
3. 13 juli 1999: de Vlaamse Regering (Dewael) noemt de splitsing van de kieskring een 'noodzakelijke hervorming waarvoor in de eerste helft van de legislatuur een definitieve oplossing moet worden geboden'.
4. 25 april 2003: 28 burgemeesters van **Halle-Vilvoorde** eisen splitsing van de kieskring en doen een oproep aan Vlaamse partijvoorzitters om die eis als ultimatum op te nemen in regeringsonderhandelingen.
5. 26 mei 2003: arrest van Arbitragehof maakt wettelijke regeling noodzakelijk.
6. 6 juni 2003: Conferentie van de burgemeesters in Lennik. Burgemeesters eisen onmiddellijke splitsing van kieskring en gerechtelijk arrondissement.
7. 6 juni 2003: 26 Vlaamse burgemeesters van **Halle-Vilvoorde** richten zich met hun eis tot de koning. Ze vragen er bij de formateur op aan te dringen om de splitsing op te nemen in het regeerakkoord van Paars. De vorst antwoordt. Hij heeft 'kennis genomen van de problematiek'… Ook Guy Verhofstadt krijgt een brief. Hij antwoordt niet.
8. 10 oktober 2003: Staten-Generaal van de burgemeesters in Overijse. Voorstelling aan de pers van het actieplan.
9. 14 oktober 2003: een aantal Vlaams-Parlementsleden dient voorstel van resolutie in in het Vlaams Parlement. Ze vragen de splitsing.
10. 13-15 oktober 2003: Vlaamse Kamerleden dienen een wetsvoorstel in in de Kamer. Vlaamse Senatoren dienen hetzelfde wetsvoorstel in in de Senaat.
11. 14 oktober 2003: voorstel tot resolutie neergelegd in de provincieraad van Vlaams-Brabant.
12. Tegelijk werd een dringend onderhoud gevraagd met de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden en met de federale minister van Binnenlandse Zaken.
13. Volgende stap: brief aan alle burgemeesters in Vlaanderen met oproep tot steun.

Negende artikel

Waalse lijsten in Vlaanderen, dat kan toch niet?

20-03-2003 / JvdC

Het is welletjes geweest: na veertig jaar moet de "tweetalige" kieskring Brussel-**Halle-Vilvoorde** worden gesplitst. Voor Luc Deconinck, voorzitter van het **Halle-Vilvoorde** Komitee (Haviko), is de maat vol. Een flagrante schending van de grondwettelijke indeling van België moet door driezijdige druk ongedaan worden gemaakt. Door de burgers, aan wie gevraagd wordt "dienst te weigeren" als ze worden opgeroepen op 18 mei. Door de burgemeesters van de Vlaamse gemeenten uit **Halle-Vilvoorde**, over alle partijgrenzen heen. Door de Vlaamse partijen die na de verkiezingen hun Vlaamse kiezers nog in de ogen willen kijken. De drielagige campagne wordt gesteund door VVB, TAK, en de brede Vlaamse Beweging (OVV).

Wat is de essentie van de actie? 'Vreedzaam verzet tegen de onwil of onmacht van de Vlaamse politici om een scheve situatie bij de verkiezingen recht te trekken. Wij willen een actie van burgerlijke ongehoorzaamheid in heel Vlaanderen, niet een boycot van de verkiezingen zelf, wel een weigering om mee te werken aan de organisatie van de verkiezingen. Wie opgeroepen wordt om te zetelen als voorzitter of bijzitter in een stembureau of telbureau vragen we om te weigeren op grond van morele en grondwettelijke bezwaren. Doelstelling is dat het houden van de verkiezingen wordt bemoeilijkt.' De hervorming van de kieswet van Verhofstadt voor Vlaams-Brabant is door het Arbitragehof toch teruggefloten? 'Gelukkig, want dat was nog een verslechtering : geen splitsing en daar bovenop verlies van 2 Vlaamse zetels. Na het arrest van het Arbitragehof - nu is de nieuwe Brabantse regeling van Verhofstadt geschorst, maar allicht wordt ze ook vernietigd - zitten we terug in de oude niet gesplitste kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde waar de Franstalige partijen in de 35 Vlaamse gemeenten van Halle-Vilvoorde stemmen blijven ronselen. Het arrest heeft het grote voordeel dat er een nieuwe wet zal moeten komen om die toestand recht te zetten. Hierbij ontstaat een uniek momentum waarbij men praktisch niet anders zal kunnen dan de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde te splitsen, wil men de grondwet eerbiedigen en de regeling voor de andere provincies niet in het gedrang brengen.'

Waarom is protest nu aangewezen? 'Omdat er straks verkiezingen zijn én er een nieuwe regeringsvorming komt. Het is NU dat politici onder druk moeten worden gezet zodat ze op hun beurt hun onderhandelaars duidelijk maken dat de Vlaming het niet meer neemt dat in een groot deel van Vlaanderen Waalse verkiezingen worden gehouden.'

De actie wordt gesteund door prominenten? 'We zijn daar erg tevreden over. Een actie van burgerlijke ongehoorzaamheid steunen is niet zo evident. De lijst groeit nog aan en bevat meer dan 280 prominente Vlamingen. Ze is te vinden op onze webstek (*), waar ook alle info over de campagne is te vinden.'

Kan dat "dienstweigeren" niet overkomen als een negatieve actie? En hoe groot is de kans dat de actie enige indruk maakt? 'Wellicht zullen de verkiezingen niet direct in het gedrang komen. Maar de campagne is in de eerste plaats een scherp signaal. Indien nodig wordt ze nog versterkt bij de volgende verkiezingen. En is ze negatief? Het is na veertig jaar actie en braaf vragen via betogingen, moties, aurokaravanen en dergelijke aangewezen om het protest te versterken. Dit valt in de lijn van de oproep van Manu Ruys, die oproept om te durven rebelleren tegen werkelijke aantastingen van Vlaamse belangen.'

Het wordt dus vooral een symbolische actie? 'In de zin dat Vlamingen duidelijk maken dat men niet meer op hen hoeft te rekenen om Waalse verkiezingen in hun gemeente te organiseren, ja. Maar het is wel een reële daad van vreedzaam verzet. En het doel blijft dat de organisatie van die Waalse verkiezingen in Vlaanderen problematisch of onmogelijk wordt. We hebben brede steun bij de bevolking. Een klassiek Vlaams probleem is dat onze eigen politici, zich voorzichtiger opstellen, naarmate ze zich hoger positioneren. Op hen moet de druk groter worden.'

Ligt de rest van Vlaanderen wakker van dit ingewikkelde Vlaams-Brabantse probleem? 'Het is niet zo ingewikkeld, het is vooral onbekend, zeker bij het grote publiek, omdat we op dit ogenblik wat minder steun hebben van de media en ook omdat de politici dat probleem angstvallig onder de mat schuiven omdat zij er niet in slagen het op te lossen. Als je een modale Vlaming vertelt dat Di Rupo (PS) en Michel(MR) in Londerzeel en Kapelle-op-den-Bos kandidaat zijn, geloven ze niet dat dit anno 2003 nog zo is. En toch is het waar

Toch volgen straks weer gesprekken met de Franstaligen, inbegrepen een Franstalig veto? 'Als Vlamingen voor een muur van Franstalige weigering staan om de kieskring te splitsen, dan is daar in feite maar één antwoord op: dan komt er geen federale regering meer. Alle rechtsregels wijzen radicaal tegen het Franstalige "njet". De taalgebieden liggen vast (gewest, taal- en provinciegrenzen). Zij willen de "oude" Belgische kiesindeling van de vroegere unitaire provincie Brabant verder laten bestaan maar dat is onhoudbaar in een federaal land. En in strijd met elke federale loyaliteit. De Vlamingen moeten gewoon stellen dat er geen nieuwe federale regering meer komt zolang de Waalse en Frans-Brusselse lijsten in 35 Vlaamse gemeenten aan de kiezer worden voorgelegd. Bij ons (anders dan bij de Franstaligen) moet de stuwing vanuit de basis komen, de politici moeten de hete adem van de burgers in hun nek voelen. Door het arrest van het Arbitragehof zal de nieuwe regering hoe dan ook iets moeten doen en dus is het NU het moment voor actie.'

Hoe is de respons op de actie? 'Op dit ogenblik hebben we al driehonderd Vlamingen die toegezegd hebben "dienst" te zullen weigeren als ze opgeroepen worden. We hebben ook goede contacten met veel burgemeesters uit **Halle-Vilvoorde** en we proberen tussen hen een front te smeden om nu eindelijk met de vuist op tafel te gaan slaan en te laten voelen dat ze dit voor hun kiezers niet meer aanvaardden.'

En hoe groot is de steun bij de burgemeesters? 'Ik zal nu geen namen geven. Dat is werk achter de schermen, maar ik heb er alle vertrouwen in dat het lukt. Het is overigens duidelijk de bedoeling dat we een breed front smeden, over alle partijgrenzen heen.'

Wanneer zal dat front zich outen? 'We trachten dat nog voor de verkiezingen te doen.'

(*) Info over de actie Dienstweigering: **Halle-Vilvoorde** Komitee, Beatrijslaan 6 1850 Grimbergen (secretariaat@haviko.org). Voor de lijst van vooraanstaanden: zie webstek www.haviko.org. Op de lijst onder meer: Ludo Abicht, Piet Blomme, , Lode Campo, prof. Wilfried Dewachter, Gaston Durnez, Louis Lamberts, Piet Van Waeyenberge, Manu Ruys, Tine Ruysschaert, prof. Robert Senelle, prof. Raoul Van Caeneghem, Hugo Weckx …

Tiende artikel

Splitsing Brussel-Halle-Vilvoorde?

20-05-2001 / Marc Platel

'Die oplossing komt er dus als wij regeringscrisissen durven en willen uitlokken'. Dat zei Frans Van Cauwelaert in een toespraak op het vierde congres van de Katholieke Vlaamse Landsbond in de zomer van 1923 in Brugge (Derde deel van de Van Cauwelaert-biografie van Lode Wils, blz 149). Geschiedenis is meestal boeiend, maar kan ook pijnlijk leerrijk zijn. Ook vandaag is het duidelijk dat een oplossing voor het dossier Brussel-**Halle-Vilvoorde** (BHV) er niet komt zolang Vlaanderen daarover geen regeringscrisis durft of wil uitlokken. Anders gezegd: een splitsing komt er alleen als Vlaanderen die ook wil afdwingen.

Frans Van Cauwelaert dacht zoals sommigen vandaag ook nog dat het "anders" kon. Dat onder zijn "sterke Vlaamse" leiding de Vlaamse stem in het Belgische parlement uiteindelijk beslissend zou zijn. Toen hij zich in Brugge tot de geciteerde uitspraak liet verleiden, had hij in

datzelfde Belgische parlement de vernederlandsing van Gent "op zijn Belgisch" moeten slikken (de tweetalige Nolf-barak), kreeg hij er geen parlementaire meerderheid voor zijn eis om Vlaamse regimenten in het Belgisch leger te krijgen, was hij zelf afgetreden als voorzitter van de "Vlaamse" Kamergroep. 'Het Hof, of beter gezegd koning Albert I, trok zich van Van Cauwelaerts verzet niets aan', zo schrijft Wils enkele bladzijden verder.

Een jaar later titelde de Antwerpse liberale krant De Nieuwe Gazet van 11 maart: 'Van Cauwelaert uitgeschakeld'. Zijn blijkbaar onvoorwaardelijk vertrouwen in de parlementaire en dus democratische weg om Vlaamse eisen te realiseren, was nog maar eens een foute inschatting gebleken. Het zou diezelfde Van Cauwelaert niet beletten om toch nog een lange carrière van "Belgisch" politicus op te bouwen.

Les

Deze nogal lange "historische" toelichting is verhelderend in het licht van de huidige perikelen rond de splitsing van het (nu nog) tweetalige kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. Na veertig jaar parlementaire strijd en veel politiek-verbale guerrilla werd niets meer bereikt dan wat getrappel ter plaatse. We staan vandaag een ver als in de tijd van de eerste 'wetsvoorstellen tot splitsing van BHV.' Vandaag zijn we beland bij een klein dozijn Vlaamse burgemeesters die het niet langer bij woorden houden, maar iets doen.

Toeval of niet, het met succes afgeronde historische burgemeesters-verzet tegen de talentelling begon ook in Vlaams-Brabant met burgemeesters als Emiel (!) Van Cauwelaert en zijn collega's Soens van Strombeek-Bever en Trappeniers van Zaventem. Volgens de letter van het boekje hadden zij ook geen gelijk toen ze de formuleren voor de talentelling terugstuurden, maar ze kregen uiteindelijk wel gelijk: de talentelling werd ten gevolge van hun actie eens en voorgoed afgeschaft. Een oplossing komt er dus enkel als wij regeringscrisisen willen en durven uitlokken.

De Vlaamse ergernis over een ander binnen deze état Belgo-Francophone-Wallon neemt zienderogen toe. De groeiende Franstalige (paarse) arrogantie jaagt ook gematigde Vlamingen van buiten de traditionele Vlaamse Beweging de Belgische gordijnen in. Met dit België, zo hoort men steeds meer openlijk zeggen, kunnen wij geen zaken meer doen.

Geen forum!

Het is goed kritisch te volgen hoeveel steun de opstandige burgemeesters vandaag krijgen van de ganse Vlaamse beweging "uit de tijd van toen", van de commentatoren van de Vlaamse pers. Het is belangrijk dat die stoute burgemeesters zich gesteund weten door zoveel mogelijk Vlamingen. Halen die hun slag niét thuis, dan doet Vlaanderen er goed aan om zich straks niet te laten verleiden om rond de Forum-tafel te gaan zitten, die Paars 2 zegt te willen opstarten. Ook dat Forum zou ongetwijfeld leiden tot een zoveelste georganiseerde en gesoldeerde Vlaamse uitverkoop.